

P o s o u z e n í

disertační práce M.A. Anje Ferencové "Německé divadelní, hudební, pěvecké a umělecké spolky v Olomouci v letech 1918 až 1938 "

Téma práce bylo zvoleno vhodně ve vztahu k úsilí nejnovějšího českého bádání v oblasti kulturní, sociální, literární a politické historie postihnout historizované již aktivity a struktury německé společnosti na našem území. Bohatá minulost Olomouce si právem zaslouhuje podrobné deskripce a rozboru kulturního a společenského života města jak v dobách, kdy zde dominovaly jazykově i mocensky německé vrstvy obyvatelstva, tak v dobách první Československé republiky./Viz obdobné disertace např. o Šumperku a Jihlavě z pera olomouckých germanistů./

Jako velmi užitečné pro metodologii i pro smysl a přínos vytvářeného historického obrazu se ukazují první kapitoly, v nichž jsou konstatovány jevy starší minulosti, ze kterých se pak kontinuálně vyvíjely realie a trendy, působící v německé složce Olomouce v době mezi světovými válkami. Ozřejmuje se situace, v níž stejně či ještě silněji než v jiných městech a oblastech Čech a Moravy se v Olomouci v 19. století a před rokem 1918 projevují defenzivní postoje německého obyvatelstva, zvláště "mocenského petriciátu", vůči narůstající síle českého obrození. Autorka také vhodným způsobem podává jakousi nacionální demografii města pro dvacátá a třicátá léta 20. století.

V ústředních partiích práce jsou charakterizovány olomoucké německé spolky divadelní, hudební, výtvarnické, vzdělávací, anthroposofické /přičemž se odkazuje i na souvztažné spolky či společnosti české/. Defilují tu či se aspoň mihnou početná jména

ne umělců jmenovaných oborů, literátů, činovníků. Důležitým přínosem je skutečnost, že doktorandka rozebírá celkovou situaci německé kultury po jejím ústupu z předního místa ve městě a procesy zde probíhající, jež vedly k diskusím až dramatickým /např. ve věci Deutsches Haus/. Poukazuje se tu také na významný podíl židovských umělců, přátel umění a mecenášů na německém kulturním životě městě. Píše se o trvajících projevech a postupech v duchu nacionálního antagonismu o pokusech o vytvoření vstřícného vztahu česko-německého. Nejpodrobněji je sledován a hodnocen Německý divadelní spolek, jeho činnost a problémy.

Práce se zabývá takříkajíc všemi organizacemi a procesy vytčeného tematického okruhu. Přesto však by bylo možno leccos doplnit - tak působení "Engelmannova kroužku", který ovšem nebyl institucionalizován, a "Jednoty filozofické" J.L.Fischera, jež vedle členů českých měl i německé.

Sekundární literatura, o níž se autorka opírá, pochází z německých i českých zdrojů "obecných" i lokálních, event. regionálních, a vztahuje se - vedle spolkové činnosti a žurnalistiky - na různé oblasti kultury /historiografii, literaturu, divadlo, výtvarné umění, hudbu, náboženství /, politiku, nacionální problematiku i hospodářství. Je obsáhlá a adekvátně vybraná.

Předložený text vyžadoval obsáhlou heuristickou práci a porozumění; přináší řadu nových poznatků, přínosných pro vědecké poznání v oblasti historie, sociologii kultury a multikulturní tematiku mezikulturních vztahů.

Cíle disertační práce - jak si jej stanovila doktorandka v úvodu - t.j. ozřejmit" vývoj a aktivity německých divadelních, hudebních, pěveckých a uměleckých spolků, reprezentujících kulturní a umělecké dění, které vycházelo z olomoucké němec-

ké společnosti samotné", bylo úspěšně dosaženo jak z hlediska plošného záběru, tak hloubky vhledu.

Doporučuji tuto disertační práci k obhajobě.

Hodnocení - navrhuji A.

V Olomouci 14. září 2012

Prof. PhDr. Ludvík Václavěk, CSc

Filozofická fakulta UP

